

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

גליון 2816

יום רביעי כ"ב טבת תשפ"ד
דף היומי בבלי: ב"ק סב | עמוד היומי: ברכות מא: | דף הכולל: ב"מ נג | קנין ירושלמי: תרומות א
דף היומי בהלכה: קצ"ג ה' - ו' .
מוסר: שם עולם - והנה מענין שבת קדש' עד 'ואגב דאיירינן'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער התשובה "ארבעה ועשרים דברים" עד "ואמרו רז"ל שאין התשובה"

עשרות מגידי שיעורים ב'עמוד היומי' השתתפו בכנס הדרכה מיוחד

כנס נמסרו דברים הדרכה ועצות למגידי שיעורים כיצד להאזיב את הלימוד על משתתפי השיעורים, דגשים שונים להתאמת רמת הלימוד, ועצות מעשיות להצלחה במסירת השיעורים • בכנס השתתפו מגידי רבנים, מגידי שיעורים חדשים וותיקים

יש כבר את כל התכניות. אני בטוח שזה יהיה בסייעתא דשמיא אבל בדרך הטבע יש מקום לעוד תכנית בעם ישראל? כבר יש מלא וגדוש. אבל משמים חיכו לתכנית הזו, ואנחנו רואים את ההצלחה בלי עה"ר פה ובכל העולם".

הג"ר מתיתיהו דייטש שליט"א השווה את ההצלחה של העמוד היומי, למהפכה של הדף היומי בזמנו. "אנחנו רואים כאן המשכיות. יש את הדף היומי, יש את כל המסלולים שדרשו ייסד בעשרים השנים האחרונות, וכל אלו כנראה היו הזכות להצלחת העמוד היומי". הגר"מ דייטש חידד את החשיבות למגידי שיעורים, בפרט בשיעורים לבעלי בתים, לצאת מכל שיעור עם משהו שנוגע לחיי המעשה.

הג"ר אריה זילברשטיין כינה את דרשו "בית המדרש הגדול בעולם שמקיף את כל עולמו התורני של בן התורה, מבחרות ועד שיבה". הגר"א זילברשטיין חידד את העקרונות למסירת שיעור בצורה מוצלחת, ודייק את החשיבות שהמגיד שיעור ייחנה מהשיעור ואז הוא סוחף אחריו בלהט של החדווותא דאורייתא את כל הלומדים.

עשרות מגידי שיעורים בעמוד היומי מירושלים והסביבה התכנסו ביום שני י"ג טבת לכנס מיוחד בהשתתפות הג"ר מתיתיהו דייטש שליט"א מרא דאתרא רמת שלמה, הג"ר אריה זילברשטיין שליט"א מרא דאתרא גבעת זאב, הג"ר שמעון הירשילר שליט"א ר"מ ישיבת מיר, הג"ר שלום צבי סופר שליט"א אב"ד ערלוי. הכינוס עסק בעצות וחיזוקים להעברת השיעורים, ובהדרכה מעשית כיצד להחזיר את הלימוד בצורה נכונה בקרב הלומדים.

את הכנס פתח מנהל מערך השיעורים בדרשו הג"ר נתן וינגרטן שסקר את ההצלחה המיוחדת של העמוד היומי. "בחלומות הכי טובים לא חלמנו שנגיע למצב שיהיו עשרות אלפי יהודים שלומדים מידי יום בסדר העמוד היומי, עם למעלה מ-600 שיעורים".

נשיא דרשו הג"ר דוד הופשטטר סיפר על התפשטות הלימוד בעולם היהודי כולו. "אני יכול לספר לכם שלפני החגים ניגשת לכמה רבנים בכל העולם לקבל את הברכות ואת ההסכמות. ראש ישיבה אחד באמריקה אמר לי, יש מקום לעוד תכנית? מה שייך?

עשרות מגידי שיעורים ב'עמוד היומי' השתתפו בכנס הדרכה מיוחד

למשמע התשובה התמלאו עיניה של הכלה
בדמעות, ורבי משה, שהזדעזע לראות זאת, אמר לה
מיד: "שבי נא, בתי, הבה נאמר ביחד פרק תהלים"

מי שבוכה - זוכה! - על כוחה של תפילה

אמצעים וביקשה את עזרת קופת עזר הנישואין על מנת לרכוש מתנות לחתונה.

בדיוק באותה שעה היתה הקופה ריקה, ובלית ברירה השיב את פניה ריקם ויעץ לה לגשת אליו שוב למחרת היום. למשמע התשובה התמלאו עיניה של הכלה בדמעות, ורבי משה, שהזדעזע לראות זאת, אמר לה מיד: "שבי נא, בתי, הבה נאמר ביחד פרק תהלים".

הוא הושיט לה ספר תהלים, פתח את שלו, ויחד החלו לומר בחום פסוק אחר פסוק. עוד לא סיימו את המזמור - וכבר צלצל הטלפון.

כוחה של תפילה שהיא בוקעת רקיעים ועולה מעלה מעלה, גם כאשר אין המתפלל ראוי לכך, ועצם הבכיה היא המזכה אותו במה שהוא רוצה.

בספר "ומשה היה רועה" מסופר, שאחד מן הכללים שהיו שגורים על פיו של רבי משה פארדו, כאשר נתקל בקשיים כלשהם, או שסופר לו אודות בעיות שונות, היה: "מי שבוכה - זוכה!", כשכוונתו, שאדם הבוכה לאביו שבשמים, זוכה שיענו לו שלא על פי גדר הטבע, ומוסיף דוגמאות ממקרים שארעו לו לאחרונה פעם אחת סיפר, כי זה לא מכבר נכנסה לחדרו כלה חסרת

"הרב פארדו?" מעבר לקו נשמע קול בלתי מוכר.

"ברשותי סכום כסף פלוני עבור הכנסת כלה, להיכן אוכל להעבירו?" הרב המשתומם שמע מפיו את גובה הסכום, שהתאים בדיוק לבקשת הכלה!

"רואה את בתי", אמר לכלה הנדהמת, "עלינו להתפלל לה' כמו תינוק, כשהתינוק רוצה דבר מה, הוא בוכה ובוכה, עד שהוא משיג זאת!"

דמעות חודרות מבעד לדלתות נעולות

כוחן של דמעות הוא עצום, וכבר אמרו חז"ל (ברכות לב ע"ב) "אף על פי ששערי תפלה ננעלו, שערי דמעה לא ננעלו, שנאמר 'שמעה תפלתי ה' ושועתי האזינה אל דמעתי אל תחרש'".

מהי הסיבה לכך שגדול כוחן של דמעות?

מבואר, כי הפתח אשר נכנסים בעדו התפילות הנאמרות בדמעות, אינו נפתח על ידי מלאך או ממונה, כי אם הקב"ה בעצמו פותח אותו. משל למה הדבר דומה? לדלתות נעולות של בית, שאי אפשר להיכנס או להוציא ממנו דבר, מלבד מים, אשר יכולים לעבור תחת הדלת ולחדור פנימה. כך הן דמעות התפלה - שום מסך אינו עוצר את התפלה כשהיא נאמרת בדמעות.

פעם שאלו את ה"חפץ חיים", מהי הזכות המיוחדת שהיתה לאמו, לזכות לבן צדיק וקדוש כמותו. במקום להשיב, פתח לפניו את ספר התהלים שהתפללה מתוכו, והראה להם את הדפים הבלויים שבו, מרוב הדמעות שהגירה מעיניה כדי שבנה יצא תלמיד חכם.

רבי חיים חייקין זצ"ל, ראש ישיבת אקסלבן בצרפת ומתלמידי

ה"חפץ חיים", סיפר כי באחד הימים הגיע יהודי מתושבי ראדין לבית ה"חפץ חיים", לבקשו שיעתיר בתפלה עבור דבר מה שהיה זקוק לו לישועה.

שאלו ה"חפץ חיים": "האם אתה עצמך כבר התפללת על הענין?" ענה לו: "כן, כבר התפללתי". הורה לו: לך נא והבא מביתך את ספר התהלים שבו התפללת.

היהודי יצא לביתו, שהיה במרחק לא רב משם, וכעבור זמן

קצר חזר כשבידו ספר תהלים. נטלו ה"חפץ חיים", פתח ודפדף בו הנה והנה, ואמר בפליאה: "וכי כך מתפללים? אני אראה לך תהלים שמתפללים בו".

מיד קם מכסאו וניגש אל מדף הספרים שלו, טיפס - למרות זקנותו הרבה - על גבי כיסא, והוריד מלמעלה ספר תהלים ישן. פתח אותו בזהירות לפני היהודי, והצביע לו על הדפים הצהובים מיושן, ועל כתמי הדמעות המפוזרות בו לרב, ואמר: "זה ספר התהלים בו התפללה אמי ע"ה... ראה את הדמעות... זה נקרא להתפלל!"

ואמנם, יש אנשים המתרוצצים אצל רבנים ואדמו"רים לבקש ברכה לבניהם שיגדלו בתורה. בודאי טוב וכדאי לקבל ברכה מצדיקים, אך יש לדעת שאין לשכוח את העיקר, וכשאדם מתחזק בעבודת ה' יתברך ומתפלל מקירות ליבו, זוהי הברכה הגדולה ביותר עבורו.

יהודי פשוט, הקובע עיתים לתורה, סיפר כי היתה לו בת שלמדה בבית ספר חרדי, וכשהגיע זמנה להינשא - לא נמצא לה שידוך מתאים. היא הלכה והתבגרה, ושום מוצא לא ניכר. באחד הימים למדו בשיעור הגמרא את כוחן של דמעות בשמים. באותו לילה, כאשר בית הכנסת התרוקן מאדם, ניגש אותו אדם לגבאי וביקש ממנו את מפתחות בית הכנסת. הוא סגר את עצמו במקום, פתח את שערי ההיכל והחל לבכות בדמעות שלישי. "רבנו של עולם", קרא במר ליבו, "משתדל אני להתנהג עמך בתמימות. הרב שלי הורה לי שצריך לחנך את הילדים במקום חרדי, וכך באמת עשיתי שלחתי את כל ילדי לחינוך חרדי, אנא ממך, זמן לבתי את בן הזוג המתאים לה" כשסיים להתפלל מקירות לבבו ולבכות בדמעות שלישי, יצא משם ופנה לביתו.

איש לא היה בבית כשחזר לשם. בעודו מטפס במדרגות שמע את צלצול הטלפון. הוא מיהר להיכנס ולענות, והנה שדכן המציע שדוך עבור בתו... שלושה שבועות לאחר מכן כבר היתה אותה בת מאורסת באושר! הרי לנו כי בכוחו של כל יהודי לפעול בשמים ולבטל אפילו גזרות רעות שנגזרו עליו, כל זאת בתנאי שיתפלל מקירות לבו ובדמעות.

(מתוך אוחילה לא-ל בעריכת הרב יעקב פוזן)

**יש לנו בישיבה קבוצה טלפונית שעולים שם
דיונים הלכתיים שונים הנוגעים לחיי היום יום
לאור האמור ב'משנה ברורה' שלומדים באותה
תקופה, זה כמוזן גורם לחיזוק גדול ללימוד**

הרב אליה דוד סעדון הי"ו, תלמיד הישיבה הגבוהה 'מעלה אליהו' בתל אביב, על מוקד המבחנים המתקיים בישיבתו

אלעזר גולדברג

בעיר הגדולה של מרכז הארץ, העיר תל אביב, למרות ואולי דוקא משום היותה סמל החילוניות, מתעצמת בה בשנים האחרונות כוח הקדושה ומוסדות תורניים שונים התמקמו בה ונפתחו

בכל עיר וישוב בארץ הקודש בהם קיימת אוכלוסיה של שומרי מצוות, נפתחו ונפתחים כל העת מוקדי מבחנים של 'דרשו'. כך גם

לו על התועלת הגדולה שיש בזה, שכן הוא לימוד קבוע ורצוף עם התקדמות תמידית בידיעת התורה, כך שלמשל בתוכנית הדף היומי בהלכה ב'משנה ברורה' ניתן לסיים ולדעת תוך כמה שנים את כל חלק אורח חיים בשולחן ערוך!

מה הם המסלולים בהם נבחנו במוקד שלכם?

רובם נבחנו במסגרת 'דף היומי בהלכה' על ה'משנה ברורה', כשלושים בחורים ואברכים. ישנם עוד כשלושה שנבחנו במסגרת 'חבורת הש"ס' המאפשר ללמוד את הש"ס בעיון בקצב של עמוד יומי בחמשת הימים הראשונים של השבוע, עוד כמה נבחנו על הדף היומי בתלמוד בבלי וכן יש גם כחמש עשרה שנבחנו במסלול 'קנין חכמה' בו לומדים פרקי חכמה ומוסר מספריהם של גאוני הדורות הראשונים ז"ל. במשך השנים הגיעו גם תושבים דתיים וחרדים שגרים בסביבה ואינם קשורים למוסדות הישיבה להיבחן אצלנו.

כיצד מתנהלים המבחנים עצמם ומה התפקיד שלך לפני ובמהלך המבחן?

האמת היא שעד לפני חצי שנה הכל התנהל בצורה שגרתית, בימי שישי מדי חודש הגיעו משתתפי התוכנית השונות להיכל הכולל שהוא ריק בשעות הבוקר של ערב שבת ושם התנהל המבחן באווירה רגועה ושמחה. לפני חצי שנה התעורר צורך בקרב הבחורים לשנות את זמני המבחן, מאחר שבימי שישי יש בשיבה סדרי לימוד ולא היה לבחורים פנאי לעשות את המבחן. פניתי והשתדלתי אצל האחראים על המבחנים בארגון וקיבלתי אישור לחלק את זמני המבחן לשניים, לימי חמישי בערב ולימי שישי בבוקר, כך שכל אחד עושה את המבחן אצלנו בזמן שמתאפשר לו. את המבחן עצמו אנחנו עושים בבית המדרש. אני יושב במקומי הקבוע ואצלי מצויים דפי התשובות. על בימת בית המדרש אני מניח את המבחנים השונים וכל אחד נוטל את המבחן עליו מבקש להשיב ולאחר שמסיימים מגישים לי את התשובות. האווירה מאוד טובה, לא רק בזמן המבחן כי אם בכל ימי החודש. יש לנו בשיבה קבוצה טלפונית בה נשלחים הודעות שונות בענייני החומר הנלמד, עולים שם דיונים הלכתיים שונים הנוגעים לחיי היום יום לאור האמור ב'משנה ברורה' שלומדים באותה תקופה, זה כמובן מהווה 'זריקת עידוד' וגורם לחיזוק גדול להמשך הלימוד במסלולים השונים במשך כל החודש.

בשלושת החודשים האחרונים, מאז פרצה המלחמה, רבים מגויסים למילואים ואנוכי בתוכם, אך בכל זאת אף אחד מהנשארים בהיכל הישיבה לא מוותר על הלימוד והשינון היומי ועל הבחינות החודשיות. מכורח המציאות ההתנהלות מעט שונה. אחד מהבחורים הלומדים קעת בשיבה מחליף אותי באחריות על הבחינות, כשביתי מתקבלים המבחנים וכמו כן נשלחים אלי באמצעות תיבת המייל, לאחר מכן אני דואג להעביר אותם לאותו בחור לפני מועד המבחן והוא מדפיסם, מניחם בבית המדרש בזמני המבחנים בימי חמישי ושישי ולאחר תום הזמן הוא אוסף את דפי התשובות, סורק אותם ושולח אותם לכתובת המייל שלי ואני מעבירם למערכת הארגון.

ישיבות ומוסדות קודש. כך גם בעיר זו נפתחו מספר מוקדי 'דרשו' ולפני עשר שנים גם בישיבה הדתית 'מעלה אליהו'. שוחחנו עם האחראי על מוקד זה, הרב אליהו דוד סעדון הי"ו על היחודיות בקיום מוקד שכזה בתוככי החברה החילונית הסובבת, החיזוק הגדול שבה בעקבות הלימוד והמבחנים ואיך מתנהל המוקד בחודשים האחרונים כשרבים מהנבחנים הקבועים נעדרים.

כיצד החל הקשר שלך לארגון 'דרשו' וכמה שנים הנך אחראי על המוקד בישיבה?

אני לומד מזה כעשר שנים בישיבת 'מעלה אליהו' בתל אביב, ישיבה קדושה לבחורים ואברכים במגזר הדתי, שהיא כמגדל אור של קדושה ורוחניות לכל סביבתה בעיר החולין. תחילה למדתי כבחור ישיבה מן המניין ולאחר נישואי המשכתי ללמוד כאברך במסגרת הישיבה. לפני כעשר שנים, אחד מהאברכים תלה דף 'שאלון' בקרב תלמידי הישיבה, מי יהיה מעוניין להצטרף לרישום למסלול לימוד במסגרת ארגון 'דרשו' והיתה היענות יפה של כעשרים תלמידים. אותו יום פנה להנהלת הארגון בבקשה לפתוח מוקד אצלנו בישיבה והוא נענה בחיוב. כך נפתח המוקד.

לאחר שנתיים, לפני כשמונה שנים, פנה אלי אותו אברך ששימש כאחראי על המוקד וביקש שאחליף אותו. הוא שם לב שאני משתתף ומעורב בענייני ארגון המבחנים והבין שאני מסוגל לשמש כאחראי תחתיו. הסכמתי מיד וכך נעשיתי אחראי המוקד למשך שנתיים נוספות. לאחר מכן הפסקתי למשך שנתיים וכששבת אל הישיבה ראיתי שיש רפיון גדול במבחנים, היה זה בזמן פריצתה של מגיפת הקורונה ורבים מהתלמידים לא למדו בתוככי הישיבה כי אם במקום מגוריהם. רק לאחר שחלפה לה התקופה הקשה היא והכל שבו אל ספסל הלימודים, פניתי שוב אל הנהלת הארגון וקיבלתי אישור מחודש להמשך קיום המוקד. מאז ועד היום משתתפים כ-40 תלמידים, בחורים ואברכים, באופן קבוע מדי חודש בחודשו.

ראש הישיבה שלנו מאוד מעודד את התלמידים להצטרף לתוכניות הללו. בכל שיחה שמוסר בתחילת שנה ובתחילת כל 'זמן', ראש הישיבה מדבר על מעלתם של תוכניות 'דרשו', שעל ידם ניתן לקנות קנין ממשי בתורה. הוא מזכיר על כך את מאמר חז"ל על הקול ששמע אחד מגדולי האמוראים בשעה שעלתה נשמתו לרקיע: "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו", שמסלולי 'דרשו' מביאים את הלומד לידי כך. דברים אלו מעוררים וגורמים להצטרפות עוד ועוד תלמידים לתוכניות השונות, אם זה למבחני הדף היומי ולמי שמתקשה בכך - למסלול הדף היומי בהלכה שהיא מסגרת שאינה מחייבת לימוד ממושך כל כך. בכל תחילת שנה נוצר בשיבה גל של התעוררות בעניין וגם אם לאחר מכן מעט מהמצטרפים אינם ממשיכים, תמיד נשאר גרעין של כמה עשרות נבחנים קבועים.

אני משתדל לעשות נפשות לתוכניות השונות. כאשר אני פוגש בבחור או אברך שיש להם להט להתקדם בעסק התורה, אני משדל אותו להצטרף ללימודים במסגרות 'דרשו', כשאני מסביר

הרבה פחדים וכאבים משתתקים מתחת למעטה ההצלחה

הרב ד"ר עוז מרטיץ על הגנה, בריחה והצלחה

להצלחה מלאה כפי שהגדרתם אותה, כדאי לכם להתייחס אליה בחשדנות.

אולי, מרוב רצון להגן עליכם, היא בעצם מזיקה לכם. איך יודעים? איך ממיינים הצלחות ל'רעות' ול'טובות'? מתבוננים ובוחנים:

האם אתם מסוגלים לקבל את האפשרות שלא תהיו הטובים ביותר בתחומכם?

שלא תזכו למשוב הנלהב שאתם מצפים לו?

שלא תוכלו לאפשר לעצמכם את דירת החלומות שרציתם? או שהמחשבה על כך גורמת לכם לחוש לא שווים, לא אהובים ולא מסוגלים?

אם האפשרות האחרונה נכונה, אם המחשבה על חוסר הצלחה נוטלת מכם את האוויר - ההצלחה המקווה הזו פועלת בשירות האויב. היזהרו ממנה!

היא לוקחת את הערך העצמי שלכם ותולה אותו על שבשבת מול הרוח; היא גורמת לכם להתנדנד כל החיים על השבשבת הזו ימינה ושמאלה: הצלחת? אני מדהים. לא מספיק הצלחת? אני כלום.

ועם הצלחות כאלה, מי בכלל צריך כישלונות.

הן כה גרועות, ההצלחות-האויבות הללו, עד שגם אחרי שנכנענו לרצונן והשגנו אותן במלואן - הן לוקחות את הערך העצמי שלנו בשבי, וממשיכות להתעלל בו.

הרי אי אפשר לפרנס את הערך העצמי מהצלחה אחת לכל החיים. ערך עצמי שניזון ממקור חיצוני, נעשה מהר מאוד רעב שוב. לכן, כשיפוג הרושם של ההצלחה הנוכחית, הערך העצמי ישתוקק לעוד אחת ולעוד אחת. לא רק שההצלחה לא חזקה יותר - היא הפכה אותו לחרד ולנזקק עוד יותר.

הדרך הנכונה לגרום להצלחה לעבוד בשבילנו ולא בשירות האויב - היא להפריד בינה לבין הערך העצמי שלנו. אל תרשו לשניים האלה להתידד.

את ההפרדה הזו עושים כשמתייחסים אל ההצלחה בסלחנות. כשאומרים לה: "אנחנו לא ממש חייבים אותך באופן מלא. גם תשעים אחוז ממך יהיו בשבילנו בסדר גמור".

כשלא תהיו להוטים להשיג את ההצלחה המושלמת - תפסיקו להרגיש שחייכם תלויים בה.

וכשחייכם לא יהיו תלויים בה - היא תפסיק להיות בריחה.

כולנו מומחי הגנה.

ההגנות שאנחנו בונים סביב הנפש שלנו כדי להגן עליה מפני כאב והרס, הן מתוחכמות ומורכבות במידה עוצרת נשימה.

והן עשויות גם להיות מפתיעות.

כולנו כבר יודעים לזהות שהכחשה והדחקה, למשל, הן הגנות. כך גם לגבי אדישות, ריחוק, ואפילו עליזות-יתר. כל אלה עשויים לעזור לנו לברוח מעצמנו כשאנחנו כאובים מדי, כדי לא להישבר אבל, האם ידענו שגם הצלחה עשויה להיות מערכת הגנה?

כן, זה נשמע מוזר... הרי כולנו רוצים להצליח, ומאחלים הצלחה גם לכל היקרים לנו.

לא יכול להיות שאנחנו מאחלים להם - ולנו - בסך הכל מנגנון בריחה משוכלל, נכון?

ובכן, קודם כל, נדייק: לא כל רצון להצליח הוא ניסיון בריחה. לפעמים אנחנו שואפים להצליח כדי לעשות טוב עם הכלים שקיבלנו. זה נפלא.

אבל יש פעמים אחרות. ובפעמים האחרות הללו, אנחנו כן מחפשים חליפת הצלחה כדי להסוות בה את הבריחה שלנו מהשטח. ועל הפעמים האלו נדבר עכשיו, כי שווה לנו להכיר אותן.

ובכן, ממה, בעצם, אנחנו רוצים לברוח בחסות ההצלחה?

אולי מההיסוס הפנימי של 'מה אני שווה, בעצם'.

אולי מתגובות הרסניות שקיבלנו בעבר כשנכשלנו.

אולי מההרגשה הכואבת שאנחנו, כפי שאנחנו, איננו ראויים לידידות.

הרבה פחדים וכאבים משתתקים מתחת למעטה ההצלחה.

לא תמיד זה רע, כמובן. הצלחה יכולה להיות גם הגנה בריאה וחיובית. בהחלט עדיף לעמול ולהצליח מאשר להפוך לאדיש, לאגרסיבי, לרטנוני או למבוהל.

אבל - יש גם אָבָל. כי הצלחה בתור הגנה עלולה גם להיות הרסנית.

וכאן ניאלץ לעשות שימוש במילה השחוקה: תלוי. תלוי מה אתם מרגישים בקשר להצלחה ההיא, שאליה אתם חותרים.

האם אתם חותרים אליה מתוך הבנה שאתם עושים כמיטב יכולתכם, ותהיו מרוצים גם אם תשיגו אותה רק באופן חלקי?

אם כן, תנו לה מדליה. היא עושה לכם שירות נהדר.

אבל אם אתם נשטפים זעה קרה למחשבה שאולי לא תגיעו

ויכול להיות, לגמרי יכול להיות, שתגלו אז בהפתעה שבעצם, אתם בכלל לא מחפשים לברוח.

להפסיק לראות בה מקור גאווה, ולהתחיל לקוות לה ביתר ענווה. במקום להגדיר: "ההצלחה שלי תהיה כשאהיה המומחה הגדול ביותר",

עדיף להגדיר: "ההצלחה שלי תהיה כשאשתמש ביכולות שניתנו לי בצורה הטובה ביותר".

משפט:

מצליחן הוא אדם שסופר גם הצלחות חלקיות.

(פרק מתוך הספר 'רגעים של כוח'. ד"ר עוז מרטין פסיכותרפיסט בעל שם שספריו יצאו במהדורות רבות. לרכישת הספר ולקבלתו במשלוח לבית ניתן להתקשר: 058-7676321)

מילון מונחים:

הצלחה - תחושת עוצמה של יחיד או של קבוצה שהגיעו למטרה שהוגדרה מראש.

תחושה זו מגיעה לעתים מתוך האדם או הקבוצה עצמה, ולעתים מהסביבה הערה להישג.

ערך עצמי - הכרה מודעת ולא מודעת לקיומו של כוח פנימי.

משהו לקחת לדרך:

עוד דרך טובה להפריד בין ההצלחה לבין הערך העצמי, היא

כמה פעמים אומרים 'לכה דודי' בקבלת שבת, וכמה פעמים צריך לומר 'בואי כלה'

בואו ונצא לקראת שבת מלכתא - מבט לעיני שבת מלכתא

שדימו מכאן שצריך לצאת החוצה השדה לקבל השבת, ותמיהה לי מילתא טובא שהרי השבת אינו בא בדרך השדה, אלא מדרך עליון מלמעלה למטה, ועוד אמר מתעטף וקאי, ולא קאמר ונפיק אלא שהיה אומר בואו ונצא, ולא אמר שהיה יוצא בפועל וכו' לכך נראה לי שלא היה יוצא כי לאיזה צד יצא והרי היא מלמעלה בא עלינו להשרות שכינתו עלינו וכו' וכלל הדברים הנראה אלי שהיוצא החוץ לקבל שבת אינו מן החסידים אלא מן המתמיהין וכו' ויותר טוב לקבלו בבית הכנסת.

ובסידור היעב"ץ כתב, חסידים הראשונים היו אומרים זה לזה בואו ונצא לקראת שבת מלכתא, וכך היה נוהג האר"י ז"ל לצאת החוצה ממש, והכל לפי מה שיכוון אדם דעתו לשמים, אולם ברוב עם הדרת מלך אנו מקבלים שבת המלכה בבית הכנסת בציבור.

ריקוד ב'לכה דודי'

ישנם קהילות שנהגו לרקוד ב'לכה דודי'. יסוד מנהג זה בדברי רבינו חננאל בסוגיין שכתב, 'ר' חנינא הוה מרקד ואזיל ואמר בואו ונצא לקראת כלה'. וע"ע בספר מבשר טוב (שנת תרס, עמוד כז) שכתב על הרה"ק ר' הירש מרימנוב שבהגיעו להפיוט לכה דודי היה מזמר בקול נעים ביחד עם עוזריו המשוררים וב'התעוררי התעוררי' התחיל לשורר בנגון אחר בשמחת הנפש וב'בואי בשלום' הלך במחול ורקוד לקראת כלה שבת מלכתא כמו רבע שעה. וכן הובא שהיה מנהג הדברי חיים לרקוד בבואי שלום (עיין דרכי חיים אות נה)

ובספר שכתב היעב"ץ על תולדות אביו ה'חכם צבי' כתב, (תולדות

האם צריך לקבל שבת במניין?

בשול"ת הלכות קטנות (ח"א סי' נב) כתב עפ"י התיקונים, על מה שמתאספים ואומרים ובתוך אמוני עם סגולה בואי כלה שבת מלכתא, שצריך לומר זאת וכן את כל קבלת שבת בעשרה, וטוב הדבר לעשות כן אם אפשר.

סמך לדבר הביא שהרי אומרים בואי כלה, והרי ברכת חתנים בעשרה, ואמרו חז"ל (בראשית רבה פי"א) כנסת ישראל יהיה בן זוגך, אם כך גם קבלת שבת צריך להיות בעשרה.

האם יש עניין לצאת החוצה לקבל את השבת בשדה?

בשער הכוונות (ח"ב עמוד לו) כתב "כי אם הוא כסברת קצת קלי עולם החושבים כי די בקבלת שבת תוך חצרו של אדם לא היה אומר בואו ונצא, כנראה כי היו תוך העיר וכאן מתחברים לצאת השדה לקראת השבת אורח הנכבד, וגם שא"כ למה יפטרו את הרץ בע"ש תוך רשות הרבים מן הנזקים, כיון שאין ריצתו לתכלית יציאתו מחוץ לעיר, ובפרט כי עלה דההיא קאמר ההיא עובדה דר' ינאי דר' חנינא'.

וכך הביא ב'סדר היום', חכמים ראשונים היו אומרים זה לזה או לתלמידים, בואו ונצא לקראת כלה וכו', ובאמרם בואו ונצא משמע שהיו יוצאים למקום אחר.

אולם בסידור הרמ"ק (תפלה למשה דף קצג.) ובסידור השל"ה (סדור שער השמים) כתבו, ענין קבלתו של שבת, בגמ' דר' חנינא מתעטף וקאי אפניא דמעלי שבתא וכו', והנה יש רבים

הוא וכו', ותחזיר פניך כנגד רוח מערב ששם החמה שוקעת, ואז תסגור עיניך ותכוין באימה וביראה כעומד לפני המלך, ותאמר מזמור הבו לה' בני אלים כולו בנעימה, ואחר כך תאמר ג' פעמים בואי כלה בואי כלה בואי כלה שבת מלכתא וכו'.

ובתיקונים (תיקון יח) מובא לומר בואי כלה ב' פעמים. ובסדר היום כתב לאומרו ז' פעמים שעולין כמנין שכינה ומתפלל שלא תזוז שכינתו מעלינו ומעל עמו ואף על פי שאין אנו כדאין הוא שוכן בתוכנו.

ובפתח עינים לחיד"א כתב בשם האריז"ל שיש לומר 'בואי כלה' ג' פעמים, שנים בקול רם ואחד בלחש.

(מתוך מתיבתא אליבא דהלכתא בבא קמא לב)

רבינו צבי הירש אשכנזי עמוד כג) מעשה באחד שהיה באמשטרדאם, והיה האיש ההוא שונא לאמ"ה [אבא מארי הגאון], ולפי שהיה מנהגו של אמ"ה ז"ל לקבל שבת ברקוד ובשמחה של מצוה היה האיש עומד כנגדו ומהתל בו בלעג גדול ורקד כנגדו וספק כפיו ומטפח, ולא זו משם עד שנשתגע, והיה תמיד רוקד וסופק כפיו כים נגרש השקט לא יוכל, ולא מצא מנוחה ומרגוע תמיד כל היום מרקד מנעונו וסיפוק כפיו ומשתגע, עד שמת מיתה משונה שנפל מעגלה ותשבר מפרקתו, תהא מיתתו כפרתו.

כמה פעמים אומרים 'לכה דודי'

בשער הכוונות (דף סד טור ג) כתב, קיצור סדר קבלת שבת

אנחנו מקבלים פניות רבות בעניין אנשים גלמודים ומסכנים, משנים עברו, שבימים ההם בכל שכונה הסתובבו אנשים כאלו, שהילדים נהגו להיטפל אליהם ולהציק להם. ועכשיו רוצים לבקש סליחה...

קול העם - אנו מביאים בפניכם מכתבים נבחרים שפורסמו בעיתונות החרדית בשבוע האחרון

עדכונים על שיעורי הגר"י זילברשטיין

ניתן להתחבר במייל לקבלת עדכונים נחוצים מבית מרן הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, וכן עדכון כשהרב לא מוסר את השיעור הקבוע ביום שני. ניתן להצטרף לקבוצת "דברי חמד" בכתובת מייל a0527642209@gmail.com.
בברכה!

קו מידע שימושי במיוחד

רצינו להמליץ בחום על קו שימושי במיוחד, בנק מידע לקווי תורה והלכה, מספרי חירום, מספרים נחוצים, איתור עסקים ומוסדות ציבור. כמדומני שיכול להביא תועלת רבה, המספר הוא: 036036036
בברכה נ. ש. בני ברק

לימוד משניות מסוגל לישועות

היות ורבים נושעו בענייני שידוכים בזש"ק וכן בענייני רפואה, ע"י לימוד משניות ברצוני לתועלת הכלל לפרסם את מס' הקו בו ניתן לשמוע פרטים אודות הסגולה. מס' הקו: 0773234713 וכן בפניה למייל: A0773234713@gmail.com
בשורות טובות

אפילו במעלית אפשר ללמוד 2 הלכות ביום

לאור קריאתו של מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א ללימוד הלכות שבת ואמרתו שמי שילמד 2 הלכות שבת בכל יום מובטח לו שינצל

מכתבים למערכת שמור להם מקום מיוחד בעולם העיתונות, המכתבים למערכת יכולים לעיתים להביא סיוע קריטי לאנשים על ידי הנגשת מידה פשוט מחיי היומיום במגוון תחומים
אנו מביאים בפניכם מכתבים נבחרים שפורסמו בעיתונות החרדית בשבוע האחרון

השלמת מנין לעלייה לקבר ביארציט ללא עלות

הרבה מאיתנו בעיקר המבוגרים מכירים את הצורך בהשלמת מנין למען יקרינו ביארציט בזמן עליה לקבר. מחפשים מפה ומשם אנשים, אבל לא תמיד ההצלחה מאירה פנים. כך שיוצא הרבה פעמים שאין מנין בסופו של דבר. אמנם יש פתרונות של מתווכים שמביאים מתנדבים להשלמת המנין, אבל זה מאד יקר. הקרובים של הנפטר נאלצים לשלם גם תשלום על מתנדבים עצמם וגם תשלום על ההסעה שלהם וזה הרצאה של מאות שקלים ויכול להגיע לאלף שקלים לכל שנה. לכן בשביל שיהיה ניתן גם להשיג מנין וגם לא להתרושש מהעניין, הוקם מאגר של אנשים שצריכים מנין וכך על ידי התאמה של המקום והתאריך אנו בעז"ה נתאם בין אנשים שיקרם נפטר באותו יום וקבור באותו מקום וכך כל אחר ישלם לשני מנין, שליחת פרטים לבדיקה והכנסתכם למאגר נעשית על ידי שליחת הפרטים של המקום והתאריך למייל: k365k365k365@gmail.com. במידת הצורך אפשר להתקשר ל- 0534134719 ובאין מענה להשאיר הודעה בתא קולי עם הפרטים כנ"ל
בברכה.

אליהם ולהציק להם. הילדים גדלו והיו לאנשים, והרבה מהם סובלים עד היום מקשיים ועיכובים שונים, ככל הנראה כתוצאה מהקפדה של אותם מסכנים אלמונים (וכפי הידוע מספה"ק שהקפדה של "שבורי לב" מסוכנת מאוד). אנחנו עושים לילות כימים - שלא ע"מ לקבל פרס - לאתר את הקברים. אך לצערנו ישנם עשרות שמות שעדיין לא הצלחנו להגיע אליהם. זאת בעיקר בשל העובדה ש"הילדים" בד"כ הכירו את ה"מסכנים" רק בשם הפרטי (או בשם הכינוי שהדביקו להם), ושם המשפחה שלהם אינו ידוע. לאור זאת, אנו פונים לכלל הציבור, אנא בואו לעזרתנו. מי שידע פרטים על אותם אלמונים שגרו בירושלים וב"ב 60 שנה האחרונות, נא צרו איתנו קשר. גם פרטים קטנים, כמו שם משפחה וכתובת מגורים - יכול לעזור מאוד. כמו"כ, מי שמעוניין לקבל מידע בעניין, או מניין לביה"ק, יכול לפנות אלינו, טל': 073-7854571, mechilamniftar@gmail.com
בברכה ארגון "למען הזולת"
(*המכתבים מתוך עיתון "יתד נאמן" כ"א טבת תשפ"ד)

מכל פגע רע, בימים אלו התחיל לימוד 2 הלכות בכל יום - מבית ה"התחזקות היומית". הערכה ניתנת לתליה בבית ללימוד בצוותא עם בני המשפחה, וכן ניתן לתלות ערכה זו במקומות ציבוריים כגון: מעליות, ישיבות, כוללים, מקומות עבודה וכד'. ההלכות הן פרקטיות ומעשיות המצויות בבית מדי שבת בשבתו, בתוספת פסקים מגדולי ההוראה בדורנו לשאלות המתחדשות בזמננו בשילוב הנהגות מגדולי ישראל. ההלכות נכתבות בצורה פשוטה וברורה שיתאים לכל בני הבית. ניתן להזמין בטל' 08-9797236.
חזקו ואמצו

איתור קברים של נפטרים גלמודים

כבר תקופה ארוכה שהקב"ה זיכה אותנו לעזור בעניין בקשת מחילה מנפטרים. אנחנו מאתרים הקבר, וכן דואגים להביא מניין לבית הקברות - למי שצריך. אנחנו מקבלים פניות רבות בעניין אנשים גלמודים, מסכנים, ניצולי שואה וכו' משנים עברו. בימים ההם, בכל שכונה הסתובבו אנשים כאלו, שהילדים נהגו להיטפל

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדרך היומי

מה שמר מרן הגרא"מ שך בכספת שבחדרו?

בבא קמא דף ס"ב

בכספתא

לאחר שקיימתי את הוראתו, והגשתי לו את המפתח בחזרה, שאל מרן זצ"ל: 'אתה בטוח, ר' חנניה, שסגרת את הכספת?' 'כן, היתה תשובתו של יו"ר 'עזר מציון'. 'האם הינך בטוח בכך בכל מאת האחוזים?' - שאל שוב ראש הישיבה. והרב צ'ולק הגיב שוב בחיוב, אבל תמיהתו על פשר רצונו של מרן זצ"ל כבר לא ידעה גבולות. גם לאחר שהרב צ'ולק הבטיח לראש הישיבה שוב ושוב, שהכספת סגורה ומסוגרת היטב, ביקש ממנו הגרא"מ שייגש שוב ויבדוק...

ר' חנניה בדק, והודיע שהכספת אכן נעולה, אבל הפעם 'דרש' ממרן זצ"ל שישגלה לו על מה ולמה הוא עושה עניין כה גדול מהספר הנ"ל. וראש הישיבה, נרגש ביותר, השיב: 'מה, אתה לא מביין? ראיתי שם לפני זמן-מה יסוד חשוב בסוגיה פלונית במסכת גיטין, ואני רוצה לעיין בו שוב, וכיון שחוששני שמאן דהוא יקח לי את הספר, ביקשתי ממך לסגור אותו בכספת!'

—כך שומרים על התורה, ממש כמו אוצר המונח בכספת!
(עלינו לשבח ח"א, עמ' תק"י)

אחד הסיפורים המרתקים והמרגשים ביותר על מרן הגרא"מ שך זצ"ל, עוסק בעניין ה...כספת.

הרב חנניה צ'ולק, האיש שזכה להתפלל עם מרן זצ"ל במשך כל שנות מחלתו, סיפר שפעם לאחר תפילת שחרית, ביקש ממנו מרן ראש הישיבה שיריד מארון הספרים שלו את הספר שחיבר הגאון רבי ראובן דננברג זצ"ל, מגדולי ליטא.

הגרא"מ שך ביקש זאת ברגש רב, עד שהרב צ'ולק ראה צורך לשאול את ראש הישיבה מה הוא מוצא דווקא בספר זה, אבל מרן זצ"ל לא השיב, וביקש שוב להביא לו את הספר הנ"ל. כאשר הספר היה בידיו של הרב צ'ולק, הושיט לו מרן את מפתח הכספת שעמדה בחדר, ובה היו מונחים כל הכספים שהביאו לראש הישיבה על מנת לחלקם לצדקה. 'קח את המפתח' הורה הגרא"מ שך, והנח את הספר בתוך הכספת.

ראש הישיבה דיבר בהתרגשות כה רבה, שממש לא ידעתי את נפשי מרוב תמיהון, מה הענין שהוא עושה מספר זה סיפר הרב צ'ולק. 'אבל לא היה לי זמן רב לחשוב על כך, כי מרן זצ"ל ממש לחץ עלי להניח את הספר בכספת במהירות האפשרית.'

כיצד יתכן שאדם 'יזמן' פעמיים בסעודה אחת?

אולם, תשעה אנשים שאכלו בשלוש חבורות נפרדות, ובכל אחת מהן זימנו ורק שנים מתוך החבורה בירכו והשלישי חפץ להמשיך באכילתו, כך שנותרו שלושה הממשיכים באכילתם, אחד מכל חבורה - אף אם חָברו שלושת הממשיכים באכילתם ואכלו יחד, לא חלה עליהם חובת זימון, כיון שכבר יצאו ידי חובת זימון לסעודה זו.

[שו"ע קצג, ה, משנ"ב ל, וביה"ל ד"ה כל; בו"מ דרשו, 32]

ששה אנשים שאכלו בשתי חבורות נפרדות, של שלושה שלושה; ובאחת החבורות 'זימנו', אך רק שנים מבני אותה חבורה בירכו ברכת המזון, והשלישי חפץ להמשיך באכילתו; ואילו בחבורה האחרת יצא אחד מהשלושה בטרם זימנו, כך שהשנים האחרים נותרו ללא זימון - יכול השלישי שנותר מהחבורה שזימנה, להמשיך באכילתו יחד עם השנים הנותרים מהחבורה השנייה, ולהצטרף אליהם לזימון; (ויש שהסתפק בדבר).

כיצד יתכן ששלושה אנשים שלא אכלו כלל יחד חייבים 'לזמן' יחד?

וחיובם בזימון מצרפם יחד. וגם במקרה ששלושת הפורשים פרשו מחבורתם לאחר זימון, אך הם עצמם טרם בירכו - אם בחבורתם הקודמת לא אכלו פת, אלא התחייבו בזימון רק מחמת אכילת ירק וכדומה בצוותא עם שני אוכלי פת (ראה במקורות), ועתה אכלו פת יחד - חייבים לזמן.

[שו"ע קצג, ה, ומשנ"ב לא-לב; בו"מ דרשו, 28 ו-30; וראה שו"ע קצז, א-ב, ומשנ"ב ר, ה]

בהמשך לאמור: שלוש חבורות של שלושה שלושה אנשים שאכלו יחד, ומסיבה כלשהי (ראה במקורות) נאלץ אחד מכל חבורה לפרוש מחבורתו לפני 'זימון' ולפני ברכת המזון, ולאחר מכן עזבו את המקום גם השנים שנותרו בכל חבורה, ללא שזימנו; ולאחר מכן נקלעו שלושת הפורשים למקום אחד, והמשיכו את אכילתם שם, גם אם לא אכלו בצוותא, ויש אומרים: אף אם לא המשיכו כלל באכילתם במקום זה - חייבים לזמן יחד, כיון שאין להם אפשרות אחרת למלא את חובת הזימון שלהם לסעודה זו,

מי שזימנו שלא בנוכחותו - האם יצא ידי חובת 'זימון'?

ואם שלושה 'פורשים' כאלו נפגשו בטרם זימנו הנותרים בחבורתם - חלה עליהם חובת זימון בפני עצמם, והזימון של הנותרים בחבורתם אינו מסיר מהם את חובת הזימון. ומותר לעשות כן אף לכתחילה - שיפרשו שלושה אנשים משלוש חבורות שונות שיש בהן ארבעה ויותר (האוכלות במקום אחד), ויזמנו שלושת הפורשים לעצמם.

[שו"ע קצג, ו, משנ"ב לג-לו, וביה"ל ד"ה כיון]

ארבעה אנשים ויותר שאכלו יחד, ואחד מהם פרש מהם לפני 'זימון' ולפני ברכת המזון, והנותרים זימנו בלעדיו; או שלושה אנשים שאכלו יחד, ואחד מהם פרש, והשנים הנותרים צירפו אליהם אדם אחר, וזימנו עמו - הפורש אינו חייב עוד בזימון. אולם, מאחר וזימנו שלא בנוכחותו, לא יצא ידי חובת זימון על סעודתו זו; ולכן, יש באפשרותו ליצור חיוב זימון מחודש לסעודתו זו, דהיינו, שאם ימשיך באכילתו באופן של 'קביעות' (ראה תקציר לאתמול) יחד עם אנשים אחרים, יצטרף לזימון עמהם.

* האוכלים בחורשה וכדומה כשהם מפוזרים - כמצוי בטיולים - אינם מצטרפים לזימון; אולם, אם יושבים שם סביב שולחן, או שפורסים סדין על הקרקע ואוכלים סביבו - מצטרפים לזימון.
* האחרונים דנים בנוגע לכלי התחבורה השונים - אם מצטרפים בהם לזימון. ויש אומרים שהדבר תלוי בַּיְנִינּוּחוֹת הנסיעה, כלומר, שאם דעתם מיושבת עליהם לזמן ולברך יחד, מצטרפים.
* האוכל במקום ציבורי ללא בעלות, או במקום שבבעלות גוי, יאמר: "הרחמן הוא ישלח לנו ברכה מרובה בהליכתנו ובישיבתנו עד עולם", במקום: "הרחמן הוא ישלח (לנו) ברכה מרובה בבית הזה...".

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע מניחים מלח על השולחן בשעת הסעודה?

ויקרא ב, יג) מגנה עליהם מן היסורים. ועל פי הקבלה, יש לטבול את הפרוסה שמברכים עליה 'המוציא' במלח שלוש פעמים. ובראש השנה, שטובלים את פרוסת 'המוציא' בדבש - יש שנהגו לטבול בדבש בלבד, אך הניחו את המלח על השולחן, ויש שנמנעו אף מלהניחו על השולחן; ויש שנהגו לטבול בין במלח ובין בדבש.
[שו"ע קסז, ה, ומשנ"ב ל-לג; בו"מ דרשו, 20]

חכמינו ז"ל אמרו: "כל זמן שבית המקדש קיים - מזבח מכפר על ישראל, ועכשיו - שולחנו של אדם מכפר עליו", והיינו, שהשולחן נחשב כמזבח, והאכילה לצורך חיזוק הגוף לעבודת השי"ת, נחשבת כקרבן. וכתבו ראשונים שמטעם זה יש להניח מלח על גבי השולחן, כפי שנאמר: "עַל כָּל קֶרֶבֶן תִּקְרֵב מֶלַח".
ועוד כתבו בשם המדרש, שבשעה שישראל יושבים ליד השולחן וממתינים עד שיטלו כולם את ידיהם, ואינם עוסקים באותה שעה במצוות, השטן מקטרג עליהם, ו'ברית מלח' (ראה

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666